

λαίας» και δὲν ψηφίζεται καινούριος Νόμος δρακόν-
ταιος πού νά στέλνει τοὺς τέτοιους κακούργους ἔσια
στὴν καρμανιόλα ὡς ἀφονεῖς ἐκ προμελέτης».

Γιατ' εἶναι προμελετημένος ὁ φόνος ὅταν ἕνας
καρροτσέρης ἢ ἕνας ὁδηγὸς τοῦ Τράμ βαράει ὅσο
παίρνει τᾶλογά του, ἀδιαφορώντας ἂν ἡ καρμανιόλα
περάσει πάνω ἀπὸ ἀθρώπινα κορμιά.

NEA

ἀπὸ τὴ Βουργαρία. Ἡ Βουργαρική Κυβέρνηση ἀπο-
φάσισε, καταργώντας τὴν Ταμιακή ὑπερσία της,
νά διορίσει ταμιά τοῦ Κράτους τὴν Ἑθνική Βουργα-
ρική Τράπεζα.

Καὶ τὸ «Νέον Ἀστὺ», πού μᾶς δίνει αὐτὴ τὴν
εἴδηση, παρατηρεῖ πὺς ἡ Βουργαρία κάνει ὅ,τι τόσα
καὶ τόσα χρόνια συζητιέται καὶ λέγεται ἐδῶ.

Μὰ τάχα μοναχὰ τώρα, σ' αὐτὴ τὴν περίστασι,
ἡ Βουργαρία ἐργάζεται ὅταν ἡμεῖς λογοκοπανᾶμε ;

ΤΑ ΔΥΟ

μαθητοῦδια πού σκοτώσανε τὸν καθηγητὴ τους Ἀγ-
γελίδη στὸ Ἀγρίνι δικαζόντουσαν τὴν περασμένη
βδομάδα στὴν Πάτρα καὶ ἡ δίκη τους ἀναβλήθηκε
γιὰ λόγους ὁλοσδιόλου τυπικούς. Τὸ δικαστήριον
ἴσως νὰ μὴν μποροῦσε νὰ κάνει καὶ ἀλλιώτικα, καὶ
γι' αὐτὸ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ κατηγορήσει.

Μὰ τί νὰ πεῖ κανεὶς γιὰ κείνο πού γράφτηκε
στὶς φημερίδες, πὺς δηλ. οἱ πατριῶτες τοὺς Ἀγρινιώ-
τες πού μαζωχτήκανε γιὰ τὴ δίκη στὴν Πάτρα ἀπο-
φάσισαν ν' ἀρπάξουν με κάθε τρόπο τοὺς μικροὺς
κακούργους ἀπὸ τίς φυλακές ;

Καὶ μοναχὰ πού τὸ σκέφτηκαν—ἀδιάφορο καὶ ἂ
δὲν τὸ καταφέραν—, εἶναι νὰ τραβάει κανεὶς τὰ
μαλλιά του με τὴν παράξενη ἀντίληψη ποῦχουν με-
ρικοὶ Ρωμιοὶ γιὰ τὴ Δικαιοσύνη.

ΤΡΕΙΣ

ὡς τὴν ὥρα πολιτεῖες ζητᾶν Πανεπιστήμιο με τὸ
Δομῶλειο κληροδότημα, ἢ Κέρκυρα, ἢ Πάτρα καὶ ἢ
Λάρισα (ἢ ἢ Ζάκυνθος, δὲ θυμόμαστε καλὰ καλὰ).
Ὅσο νὰν τἀποφασίσῃ ἡ Κυβέρνηση πού θὰν τὸ δώσει,
μπορεῖ οἱ τρεῖς νὰ γίνουνε δεκατρεῖς, μπορεῖ νὰν τὸ
ζητήσουν καὶ ἡ Σύρα, καὶ ὁ Βόλος, καὶ ἡ Ἀνάφη καὶ
κάθε χωριὸ ἢ Πολιτεία πού θαρρεῖ πὺς ἕνα Πανε-
πιστήμιο δὲ σώνει νὰ βουλιάζῃ τὸ Ρωμαϊκὸ μὰ πὺς
χρειάζονται τρεῖς καὶ τέσσερα.

ἔτσι κάνουν ὅλοι μιὰ συντροφιά. Κουβέντες, γέλια,
τραγουδία. Ὁ Κατραμᾶς ἀπὸ μέρες εἶχε πιά νὰ
κοιμηθεῖ με τίς κότες· κοιμόταν ἀργὰ καὶ ἀργοῦ-
πνοῦσε.

Τὴν ἄλλη μέρα, κατὰ τὸ μεσημέρι, γυρνώντας
ἀπὸ τὸ μπάνιο του κοντοστάθηκε ἀπ' ὅζω ἀπὸ τὴν
πόρτα τῆς Ἀννούλας νὰν τοὺς ρωτήσῃ πὺς περά-
σανε τὴν πρώτη νυχτιά στὴν ἐξοχή.

— Περὶφημα ! τοῦ εἶπε ὁ ἀδερφός της. Δὲν
μπαίνεις νὰ σοῦ δώσουμε κανένα ὀρεχτικό ;

Μπῆκε· ἡ Ἀννούλα τοὺς ἔφερε τὴ μαστίχα μ' ἕ-
να δὺο θαλασσινούς μεζέδες.

— Αἰ, γειτονοπούλα, τὴν ἀρώτησε, χτέες βράδι
δὲν εἶχες καὶ τὴν ὁρῆξη . . .

— Ἐξέρετε, ἀπὸ τὸ ταξίδι . . . εἶπε ἡ μάννα
της, δικαιολογώντας την.

— Ἀ, μπά ! πετάχτηκε ἡ Ἀννούλα. Εἶναι πού
δὲ μ' ἀρέσουν οἱ μεγάλες συντροφίες.

— Καὶ μένα ὅχι τόσο . . .

— Μὰ ἡ ἐξοχή τίς ἀποζητάει ! παρατήρησε ἡ
μάννα της.

— Ἡ ἐξοχή δὲν ἀποζητάει τίποτα. Ἐμεῖς
ζητοῦμε ἀπὸ τὴν ἐξοχή κατὶ, ὁ καθένας σύμφωνα με
τὴν ψυχὴ του καὶ τὰ γούστα του ! εἶπε ἡ Ἀννού-

Φωνάζουμε με τὸ στόμα τῶν διαφόρων Ἀνοητό-
πουλων πὺς μᾶς πολεμάει ἡ Ρουσία. Κολοκύθια. Ἡ
μοναχὴ φορὰ πού δείχνει κάποια διάθεση πολεμική
ἐναντίον μας, εἶναι τούτη πού θέλει—ἐπειδὴ καὶ ὁ
Δόμπολας ἐζήσε στὴ Ρουσία καὶ τὰ χρήματα βρί-
σκονται στὴ Ρούσικη τράπεζα—νὰ μᾶς φορτώσει
καὶ δεύτερο Πανεπιστήμιο, καὶ δεύτερη δηλ. Πα-
σλαβιστικὴ ἐταιρεία.

ΤΟ ΓΙΟΡΝΤΑΝΙ ΤΩ ΔΑΚΡΥΩ

(Βλάχικο λαϊκὸ τραγοῦδι)

τοῦ Δ. Φέδα

Στὴν πόρτα μου παλικαρᾶς τραγοῦδα καὶ τοῦπα :

Τραγοῦδῃς ἀκόμα.

Μὰ κείνος δὲν ἤξερε ἄλλο τραγοῦδι νὰ εἰπεῖ.

Ἐνα παιδάκι ἤθελε νὰ κάμ' ἀπὸ ἀσῆμι
ἕνα γιορντάνι ὁμορφο νὰ λάμπει σὰ φεγγάρι
νὰ μοιάζει σὰνα ποταμὸ ὅπου τὸν ἀσπιδώνει
τὸ φῶς τοῦ φεγγαριοῦ.

Καὶ τὸ φεγγάρι ρώτησε τὸν ποταμὸ με γάρη :

Μοῦ δίνεις σὺ τὸ κῶμα σου ;

Καὶ κείνος τ' ἀπαντᾷ :

Μοῦ δίνεις σὺ τὸ ζέγγος σου ;

Καὶ εἶπε τὸ φεγγάρι : Τὸ ζέγγος μου χρειάζεται ἡ νύχτα
[νὰ τὸ ἔχει.

Κι ὁ ποταμὸς τοῦ εἶπε : Τὸ κῶμα μου εἶναι καλὸ γιὰ
[κάθε πεδίαδα.

Ἐνα παιδάκι ἤθελε νὰ εἶχ' ἀπὸ ἀσῆμι
τὸ γιορντάνι του.

Καὶ οἱ ἀθρώποι τοῦσανε : Πάρε τὰ δάκρυά μας
καὶ κάμε το ἀπὸ ἀφτά.

Καὶ ὁ καθένας τοῦδωσε τὸ πιὸ ἀκριβὸν του δάκρυ,
καὶ εἴτανε τὰ δάκρυα πολὺ φχαριστημένα
πού θὰ στολίζαν τὸ λαϊκὸ παιδιοῦ χαριτωμένου.

Καὶ τὸνα τᾶλλο ρώταε :

Πιὸ εἰς' ἐσὺ καὶ ἀπὸ πιά καρδιά μᾶς ἔργεσαι, ἀδέρφι ;
Καὶ τὸ καθένα ἔλεε τὸν πόνο τῆς καρδιᾶς του,
καὶ βρίσκονταν ἡ μιὰ καρδιά πρὸ δούστου ἀπ' τὴν ἄλλη.
Καὶ εἶχε τὸ παιδάκι ὁμορφο γιορντάνι :

ἀπὸ δάκρυα χαμωμένο,

πρὸ λαμπερὸ καὶ ἀπ' τὸ νερὸ τοῦ ποταμιοῦ,

πρὸ λαμπερὸ καὶ ἀπ' τὸ φῶς πού χύνει τὸ φεγγάρι.

Μὰ ὅταν τὸ κακόμοιρο ἀπ' τὸ λαϊκὸ του κρέμασε
τὸ γιορντάνι του,

τὰ δάκρυα δηγότανε τὰ βάσανα πού εἶδαν
καὶ βάρυνε πάρα πολὺ. Ἐγίνε σὰ μολύβι,
καὶ ἀπόθανε τὸ δούστου ἀπ' τὸ μεγάλο βάρος
καὶ ἔκαμε βαρύτερο τὸ τάφο τοῦ παιδιοῦ
τὸ ὁμορφο γιορντάνι.

Στὴν πόρτα μου παλικαρᾶς τραγοῦδα καὶ τοῦπα :

Τραγοῦδῃς ἀκόμα.

Μὰ κείνος δὲν ἤξερε ἄλλο τραγοῦδι νὰ εἰπεῖ.

Δόντρα 19 τ' Ἀπ' Δημήτρη 1906.

Μετάφραση Ν. Α. ΖΑΧΑΡΙΑ

ΟΝΕΙΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΑΠ' ΤΟΥΣ ΚΟΡΦΟΥΣ

5. X. 1906

Χαριτίνης μάρτυρος

Δάφνη, καλὴ μου Δάφνη,

Ἄφησε με γλυκεῖα κόρη τῆς ἀγάπης. ἄφησε με
νὰ σὲ χαιρετήσω καθὼς σὲ χαιρετήσα τὴν πρώτη
φορὰ πού σὲ πρωτογνώρισα, ἄφησε με ροδένιστε,
ἀμάραντε καὶ παγκαλόμορφε ἀνθὲ, νὰ σοῦ στείλω
τὸ οἰλὶ τῆς ψυχῆς μου τώρα πού πρωτοχαίρουμαι
τὸ μαγεμένο νησί τῶν Κορφῶν. Χάρισέ μου τοῦ νοῦ
σου τὴ γαλήνη, δός μου τὴ δύναμη πού πλάττει
καὶ δός μου καὶ τοῦ λόγου σου τὴ θεϊκὴ ἀρμονία
καὶ ἔκουσέ με νὰ σὲ τραγοῦδήσω ἀπὸ τὰ ξέφωτα
ἀπὸ τὰ δεντροστόλιστα καὶ γελαστά τῆς Νκυσι-
κιᾶς ἀκρογιάλια.

Ὡχρὸς — θυμάσαι ; — καὶ ἀνήμερος, γιομάτος
κατάκαρδα τοῦ μισεμάτου τὴν πίκρα καὶ ρημασμέ-
νος ἀπ' τὴν ἀσύγκριτη λύπη τοῦ χωρισμοῦ σου σ'
ἀφήκα τὴν ἀνοιξιὰτικὴ ἐκείνη αὐγὴ τοῦ Τρυγητῆ
γιὰ νὰρθω δὴ πέρα κυνηγὸς πόθων ἀπόκοσμων καὶ
πουολόγος ζωτικῶν ὄντων ὑπερχάλων. Δικά σου,
Δάφνη, εἴτανε τὰ ὄνειρα, δικοὶ σου εἴτανε καὶ οἱ πό-
θοι, καὶ ξεκηνούσα ἀπ' τῆς πατρίδας μας τὰ χῶ-
ματα ἀρματωμένους τοὺς δικούς σου στοχασμούς, τίς
ἐδικές σου τίς χρυσές ἀπαντοχίες καὶ τὰ δικά σου
τάνιστόρητα γητέματα, πού με ζωντάνευαν, μ' ἀν-
τρεῖεσαν καὶ μ' ἔκαναν Ἀκριτά Διγενῆ στὴ θέληση.
Μὲ τὴ δική σου θύμηση, βασίλισσα τοῦ νοῦ μου, γρί-
κισα τὰργασάλευτα νερά τοῦ Ἰονίου, καὶ ἐνοιώσα
μέσ' στάπεραντα τῆς νύχτας τὰ σκοτάδια πὺς τὸ
καράβι μου ὠδηγοῦσε κάστέρι τὸ δικό σου, Δάφνη,
ἀστέρι λαμπερόχρωμο, πούλια στὴν ὁμορφιά καὶ
στὴ λαμπρότη, πού δὲ μποροῦν ποτές τὰ γνέφια

φαίνονταν ἀληθινὴ νεράιδα.

— Ἐχω μιὰ ιδέα ! γύρισε καὶ τοὺς εἶπε.

— Ἐσὺ ὅλο καὶ ιδέες ἔχεις ! τῆς ἀποκρίθηκε ὁ
ἀδερφός της. Ἐμπρός, πές τινε νὰ συχάσεις !

— Νὰ λύσουμε μιὰ βάρκα καὶ νὰ μπούμε μέσα..

— Καὶ νὰ πάμε πού ;

— Νά ! Νὰ ταξιδεύουμε πάνου στὸ φωτεινὸ αὐ-
λάκι πού κάνει στὴ θάλασσα τὸ φεγγάρι.

Οἱ ἄλλοι δεχτήκανε. Λύσανε μιὰ βάρκα, πηδή-
σανε μέσα καὶ τραβήξανε σιγὰ σιγὰ, ὁ Γιάννης καὶ ὁ
Παῦλος στὸ κουπί, ἡ Ἀννούλα στὸ τιμόνι.

— Νὰ δούμε ἂν εἴστε καλὸς τιμονιέρης ! τῆς
εἶπε γελαστά ὁ Παῦλος.

— Ἴσια στὸ φῶς θὰ σὰς ὁδηγᾶ ! τοῦ ἀπο-
κρίθηκε.

Καὶ λάμνανε ὅλο ἴσια πάνου στὸ φωτεινὸ αὐλά-
κι. Σὰ χωριστήκανε, περασμένα μεσάνυχτα, καὶ γύ-
ρισε ὁ Κατραμᾶς σπῆτι του, δὲν κοιμήθηκε ἀμέσως·
ἀνοῖξε διάπλατα τὸ παραθύρι του, ξαπλώθηκε ὁ-
πως εἴτανε ντυμένος στὸ κρεβάτι του, ἀναψὲ τὸ τσι-
γάρο καὶ ἄφησε τὴν ψυχὴ του νὰ ταξιδεύει σ' ὁμορ-
φους κόσμους. Ἐννοεῖς, στοὺς κόσμους αὐτοὺς βρι-
σκότανε πάντα καὶ μιὰ ἀσπροφορεμένη νεράιδα πού
μὲ τὴ γλυκιά της τὴ φωνούλα γλυκομουρούριζε ὁ-

λα. Ψέματα, κύριε Παῦλο ;

— Σύφρονος.

— Ἐξέρετε τί λέω γώ ;

— Νὰν τἀκούσουμε . . .

— Τὸ βράδι νὰν τοὺς ἀφίσουμε τοὺς ἄλλους
καὶ νὰ πάμε νὰ καθίσουμε καὶ στὰ καίκια, στὸ μῶ-
λο. Μὲ τέτιο δλόγιμο φεγγάρι μάλιστα ! . . .

— Ἐγὼ σὰ γερόντισσα θὰ καθίσω με τοὺς ἄλ-
λους ἀπ' ὅζω, σὰν καὶ χτέες εἶπε ἡ μάννα της.

— Θάρθει ὁ Γιάννης μαζί μας !

Ὁ ἀδερφός της ὁ Γιάννης χαμογέλασε. Καὶ τὸ
βράδι καὶ οἱ τρεῖς τοὺς στὸ μῶλο. Γαλήνια ἡ θάλασ-
σα καὶ τὸ φεγγάρι τὴν ἀσήμωνε με τίς ἀχτίδες
του. Ὁ Κατραμᾶς καὶ ὁ Γιάννης ξαπλωμένοι σ' ἕνα
καίκι, δεμένο στὸ μῶλο, καπνίζανε δίχως νὰ μιλά-
νε· ἡ Ἀννούλα στὰ κάτασπρα ντυμένη στεκότανε
δρόρθω στὴν ἄκρη στὸ μῶλο καὶ σιγοτραγουδοῦσε με
τὴ γλυκιά της τὴ φωνὴ τὴν « Ἀγνώριστη » τοῦ Σο-
λωμοῦ.

Εἴταν ὁμορφο κορίτσι ἡ Ἀννούλα με τὰ δεκα-
φτά της χρονάκια, με τὸλόξανθο κεφαλάκι της καὶ
μὲ τὸ λιγερὸ της τὸ κορμί. Εἴταν ὁμορφο κορίτσι, μὰ
κείνο τὸ βράδι, ἔτσι πού στεκότανε στὴν ἄκρη στὸ
μῶλο καὶ λουζότανε με τίς ἀχτίδες τοῦ φεγγαριοῦ,

νά θαμπώσουν. Κι όταν μέ της αὐγῆς τὰ πρῶτα τὰ ροδίσματα ἡ ὠριόπλουμισμένη καὶ γοργοταξιδεύτρα ἡ ορεγάδα μου δεχότανε ἀπὸ μακριὰ τὰ πρῶτα καὶ γλυκύτερα φιλήματα τῶν διαμαντόχρωμων νερῶν τῆς Κίρκυρας, τότες κ' ἐγὼ, ὁρῶς κι ἀκίνητος ἀπάνω στὴν κουβέρτα τοῦ τρικάρφλου πλεούμενου, χαιρέτισα τὰ βαθυγάλαζα βουνά της μέ τῶν ρυθμῶν σου τὰ γυρίσματα καὶ μέ τὸν "Υμνο τῶν ἐφτά νησιῶν.

Κι ὅσο, καλή μου, ἀγγίζαμε τῶν νησιῶν τόσο καὶ τὴν ψυχὴ μου ἐπερίχυνε κάποια πνοὴ ἀνάλαφρη κι ἀνείκαστη, ποὺ πολλὲς φορὲς ἀντήχησε στῶν πόθων μας τοὺς θόλους. Ἀγγίζαμε, καλή μου, ἀγγίζαμε τὸ μαγεμένο τὸ νησί καὶ μακριάθε μ' ἔφταναν κάποιας ζωῆς ξεχωριστῆς ἀπόμακροι ἀντίλαλοι, μέ θερμάνε ὁ γήλιος θερμώτερα, ζωτικώτερα παρ' ὅ,τι στὰ πατρικά μας χῶματα, ξεχωρίζα νάντηχονε ταιριασμένα ἡχοσκόπια καὶ ξάνοιγα—ἀνθές—μιὰν ἀνοιχτὴ ἀπὸ ρόδα, συγκρατητὴ κι' αἰώνια.

Καὶ μέσ στὰ πρῶτα ἀντιφεγγίσματα τοῦ κόσμου αὐτοῦ, ποὺ τὸν εἶχα γνωρίσει προτοῦ ἀκόμη τὸν ἰδῶ, πόθος μέ κούρσεψε τρανταχτερὸς ἀκίνητος καὶ ἄφωνος· κ' εἴταν ὁ πόθος μου, κουρτέσσα μου, νά σέ 'χα κεῖ μαζί μου καὶ παράπλευρη, ὡ σφιχταγκάλιαστη, κρυφὴ μου ἀγάπη καὶ καμαρωμένη μου.

Κι ὅταν τέλος πρωτοπάτησα τῶν Κορφῶν τὴ φυκόστρωτη ἀμμουδιὰ, μοῦ φάνηκε πὼς βρίσκουμαι, καθὼς λένε, στὰ πασίχαλα βαςίλεια τῶν Ἰδεῶν. Γιατὶ ἡ φύση εἴταν ὅλη λουσμένη στὸ φῶς καὶ στὴ γλύκα τὴν ἀμάλαγη. Καὶ βλέποντας τὰ γύρω μου ὁμορφα καὶ χαρούμενα δροσίστηκα κ' ἐγὼ μέ τῆς χαρᾶς τὰ καθαρώτερα νερά καὶ ξέχασα τίς χλιθερές μου σκέψεις κι ἀναγάλλιασα καὶ εἶπα: μήπως ξημέρωσε τέλος ἡ μεγάλη μου ἡμέρα, ποὺ τόσα χρόνια τὴν περιμένω ἀνυπόμονος; Γιατὶ θαμπωμένος καθὼς ἤμουν ἀπὸ τὴν πρωτοθώρητὴ μου φύση δοκῆθηκα πὼς ἄλλαζε τελειωτικὰ τοῦ κόσμου ὁ ρυθμός. Σ' ἔβλεπα τότε—ὦ πλάνο ὄραμα!—πάντα κοντά μου· μοῦ μίλαγες ἀδιάκοπα μέ λόγια διαλεγμένα ἀπ' τῶν ἀνθῶν τὴ μυστικὰ τὴ γλώσσα· καὶ μοῦ 'λεγες λόγια ποὺ καθρεφτίζανε τὴν καλωσύνη σου τὴν ἄφραστη.

Ἐσὺ καλή μου, καὶ πάλι συ, μέ μυσταγωγῆσες σέ καθετὶ ὥραϊο, μέγα κι ἀληθινὸ, ποὺ βρίσκεται στὸ μαγεμένο τὸ νησί. Μὲ τῆς ἀγιοσύνης σου τὰ μῦρα, καθαρὸπλυνες κάθε ψεγάδι καὶ κάθε ἀσκημιὰ καὶ σέ κάθε πρᾶμα μοῦδειγνες τὴν ὄψη τὴν ὥραϊα

καὶ μόνον τὴν ὥραϊα, ὡ ἀνθογέννητη ψυχὴ. Καὶ ποῦ δὲ μέ πῆγες καὶ τί δὲ μοῦδειγες, Δάφνη! Μὲ τὴν περπατησιὰ σου τὴν περήφανη μ' ὠδήγησες σέ κάμπους καὶ βουνὰ καὶ σέ χωριὰ καλὸχρυστα, ποὺ τοὺς γλυκοχαμογελεῖ ἡ γαλανάδα τοῦρανοῦ τρεμόφεγγη λαμπερὴ καὶ μαλακώτατη. Μὰ πρῶτα-πρῶτα—ὦ σὺ ποῦ πάντα στὰ ψηλὰ μέ ὑψώνεις—μέ πῆγες βουθὸ καὶ ταπεινὸ προσκυνητὴ, νά προσκυνήσω τὸν ἅγιο τόπο, ὁποῦσθους τοῦ Σολωμοῦ μας ἡ πνοή. Προσευχὴ ἀληθινὴ μ' ἰδίδαξες ἐκεῖ πρὸς τὸν τρανὸ ξανανικτὴ τοῦ τραγουδιοῦ, τῆς ὠριόσύνης τῆς περιμορφῆς τὸν ποιητὴ καὶ τῶν ὠδῶν τῶν ἀθανάτων τὸν ἄγνὸν πατέρα, τὸν πρωτοστάτη—ἀν θέλεις—στὸν Ἀγῶνα μας. Μὲ τὴ φωνὴ σου τὴ γλυκειά, τὴν ἀτσαλίνια, μοῦ τραγουδῆσες τοὺς στίχους τοὺς καλύτερους τοῦ ποιητῆ· καὶ τότε, πίστεψα πὼς ἐσκιρτοῦσε ἡ μεγάλη ἡ ψυχὴ καὶ σ' εὐλογοῦσε ἀπὸ ψηλὰ τὸ χέρι τὸ τρισάγιο. Κατόπι στραφῆκες μέ μάτια δακρυοστόλιστα καὶ μοῦδειξες τάντικρυνὰ βουνὰ—βαριὰ καταχνιασμένα ἀπὸ τῆς πολυκαίρινης σκλαβιάς τὸ βούρκωμα—καὶ μοῦ χαιρέτισες γονατιστὰ τῆς Ἡπειροῦς τάλυτρωτα τὰ χῶματα. Καὶ τὸ χαιρέτισμά σου τὸ πονετικὸ εἴτανε, Δάφνη, μέ τραγούδι τοῦ ξεστεμοῦ, τραγούδι Ἡπειρώτικο, ἀπὸ κείνα τὰ λεβέντικα, ποὺ συγκίνησαν σύμφυχα τὸν ποιητὴ ὅσο καὶ τῆς Ἀντιόπης τοῦ ὁ πόθος ὁ ἀδάμαστος. Καὶ γροικῶντας τὸ χαιρέτισμά σου πρὸς τὴ σκλαβωμένη χώρα μας γιομίσανε τὰ μάτια μου δάκρυα ἀνάμειχτα, δάκρυα χαρᾶς καὶ λύπης. Γιατὶ, καλή μου Δάφνη, τὸ τραγούδι σου μοῦ φάνηκε εὐαγγελισμοῦ φωνὴ ἀπ' τὸ αἰώνιο προανάκρουσμα τῆς νίκης τῆς μελλομένης. Κι ἀνοιχτῆκε καὶ πάλι στὴν ψυχὴ μου τὴν δόλοθερμη, ἀνοιχτῆκε γροικῶντας τὸ τραγούδι σου, ἡ Πύλη ἡ Ὁραϊκὴ καὶ μέ τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου εἶδα ἀνίσκιωτο τὸν ἱερὸ βωμὸ τῆς ὑψηλῆς λατρείας πρὸς τὴν τρισένοζη πατρίδα μας, τὴ Ρωμιόσυν τὴν ἀπείθαντη.

Κ' ὕστερα, χιλιἀκριβὴ ροδοῦσα καὶ ποθοῦσα μου μέ σένα πάντα σκέπη κι' ὀδηγητρά μου, ἀφήκαμε τῆς ἡμερῆς ζωῆς τοὺς γαλανοὺς παράδεισους, καὶ παίρνοντας στρατὶ τὸ μονοπάτι ἀνέβηκα—μυζὶ σου πάντα—ἀπάνου στὸ κάστρο τὸ παλιὸ τὸ Βενετζάνικο. Ἀπὸ μακριάθε τὸ μάτιασα καὶ θυμήθηκα τοὺς στίχους:

Κάστρο, ποὺ προσμένεις σφαλίστὸ ἀπὸ χρόνια,
κάστρο, ποὺ ἔχουν δέση μέ γητιῆς καὶ μάγια,
ἤλθα νά σ' ἀνοίξω μέ μυρτίες καὶ βέργια
καὶ μέ δάφνης κλώνια!

Ἀλλοιῶτικο, γλυκειὰ μου, τὸ κάστρο τοῦτο τῶν Κορφῶν! Δὲ μοῦ γεννᾷ καθὼς τόσα καὶ τόσα ἄλλα παλιόκαστρο ὄρεξες, γιὰ ρεθινάσματα τῶν κόσμων τῶν παλιῶν καὶ περασμένων· δὲ μοῦ θυμίζει πλάσες πεθαμένες καὶ δὲν ξυπνάει μέσα μου ἔτι τὰ ρεῖπια καὶ χαλάσματα καὶ τὰ βουθὰ τὰ μνήματα· μονάχα τὸν πέθο τῆς ἀγάπης μοῦ γεννάει. Ξεφαντῶνει κεῖ ἀπάνου ἡ ψυχὴ μας καὶ τέλεια μεθυσμένοι ἀπ' τῆς χαρᾶς τὸ γλυκοδρόσιμα ἀκλουθᾶμε γελαστοὶ τὰ στέρια στρωμένα δρομάκια τοῦ κάστρου, ποὺ μᾶς φέρουν σέ παλιὰ παλάτια, σέ κισκία καλόφτιαστα καὶ σέ δεξαμενὲς μέ γαργαρώτα νερά. Ἀκλουθᾶμε πάλι μισοκρυμμένα στενορρύμνια καὶ μᾶς βγάζουνε σέ κάτι λιόχαρες κορφοῦκες, ὁποῦθε χαιρέται κανεὶς τὸ διάπλατο ἀγνάντεμα, τὰ χρυσόχυτα ἀκρουράνια, τῆς ἀχτίδας τὸ γέλιο καὶ τίς ὀλύμπιες γαλῆνες τοῦρανοῦ. Ξεφαντῶνει ἡ ψυχὴ μας κεῖ ἀπάνου στὸ κάστρο τὸ παλιὸ τὸ Βενετζάνικο, γιὰτ' εἶναι ἀνθότοπος, ὅπου λιβάδια ἀνθομανοῦν ἀνθῶν ποὺ μῦρα χύνουν φυτρώνουν χρυσοκίτρινα χρυσάνθεμα καὶ γαλανὰ κυάνια, ξαπλώνονται καὶ χαμοσέρονται ρόδινες ἀνεμόνες, ἀγαυὲς κι ἀστρολούλουδα· ἀνθίζουν καὶ σφαντάζουνε ἀνάμεσα τὰ μαρμαρένια τὰ συντρίμματα, πάνου στοὺς βράχους τοὺς αἰώνια θαλασσοδαρτοὺς σφαντάζουνε σωροὶ-σωροὶ τὰ ξανθολούλουδα καὶ τὰ δροσάνθη, τὰ θειαφοκίτρινα χαμόδετρα, τὰ πολυτρίχια καὶ τὰ ρίδια σκορπιστά. Καὶ μέσ στὴν τόση τῶν φυτῶν πλήμμυρα μὲ δάσκη μούδειξες στὸ πλάι μίξ μυσσίνης· ξεχωρίζω τῆς ἀπικρῆς δαρνούλας τὰ σιγομλήματα, ἀκούω πάλι—ὦ μάγια, μάγια—καὶ τῆς μυρσίνης τῆς τριπόθητης τάνεμισμα, τὸ ἄπαλὸ καὶ μουσικώτατο· καὶ ξάφνου συνεπαίρνομαι ἀπὸ μίξ ἀρπας παρβενικίξ τάνάκρουσμα, ἀπὸ καρδιάς φλογίσματα καὶ κύματα καινούργιου πόθου. Κ' ἰσκιώνουν, ὦ πρωτοφανερωτὸ τῆς ὁμορφίξ βλαστάρι, ἰσκιώνουνε τοῦ κάστρου τοὺς ἀνθότοπους δέντρα πανύψηλα, πολύκλαρα, μέ χίλια μύρια ψιθυρίσματα καὶ βογκητά, δέντρα ποὺ δὲ λογιάσανε φουρτούνες καὶ βοριάδων ἀγριομάνητα, ποὺ κρούγονται καὶ μάχονται ἀτράνταχτα μέ τὰστροπέλεκα καὶ παίζουν μέ τῶν ἄστρον τὰ λαμποκοπήματα. Καὶ σκέπουν πάλι, ὦ μυριόκαλη, τίς γλωσσῆς τοῦ κάστρου κυπαρίσσια καταπράσινα, ποὺ μυστικὰ καὶ θλιθερὰ ψηλώνονται ἀπάνου, ἀγαπημένα ταίρια τῶν ἱτιῶν τῶν πεκραμένων, κάποιων θαμνίσκων μισοξεραιμένων κι ἄπλεων, καὶ τῶν ἐλιῶν τῶν καρπερῶν μέ τὰ πυκνὰ-πυκνὰ

λοένα·

— Ἴσια στὸ φῶς θὰ σᾶς ὀδηγᾶω!

Πέρασε ὥρα καὶ τὸν πῆρε ὁ ὕπνος, ἔτσι καθὼς εἴτανε ντυμένος. Τὸ πρῶτ' ὅταν ξύπνησε καὶ θυμήθηκε τὴν περασμένη νύχτα, χαμογέλασε.

— Μ' ἔνα παιδί ἐκεῖ! εἶπε. Μὴ χειρότερα!

Μὰ πάλι, χωρὶς νὰν τὸ θέλει, ξανάρχισε νά συλλογιέται τὴν Ἀνούλα. Πὼς θὰν τὴν ἀνταμώσει ἅμα βγεῖ ὅξω, πὼς θὰ συμφωνήσουν ποῦ θὰ πᾶνε τὸ βράδι, πὼς θὰναι ντυμένη, ἂ θὰ φορέει τὸ ἴδιο φόρεμα ἢ ἄλλο, καὶ πὼς θὰν τῆς πηγαίνει, καὶ χίλια δυό, ὅλο γιὰ τὴν Ἀνούλα.

— Μπα! σέ καλὸ μου!

Κ' εἶχε δίκιο νάπορεῖ ὁ Κατραμάς. Ζύγωνε τὰ τριάντα κι ὅμως δὲν εἶχε ἀγαπήσει. Ἀφοσιωμένος ἀπὸ παιδιὸ σύφύχα στὴν Τέχνη μόνο, γι' αὐτὴν καὶ μ' αὐτὴν ζοῦσε, μόνο τὴν ἀγάπη στὴν Τέχνη γνώρισε. Νά, τώρα ποὺ στὴν παρθένα ψυχὴ του ἔρχότανε νά θρονιαστῇ καὶ δευτέρη ἀγάπη.

— Δὲ βαριέσαι! Ἔτσι, διαβατάρικο πουλὶ εἴτανε... Ἀπὸ αὐριο ξαναρχίζουμε στὴ δουλιὰ μέ τὰ μούτρα κ' οἱ Ἀνούλες ξεχνιούνται.

Τὸλεγε ἀποφασιστικὰ, μὰ μὴ φωνὴ γλυκιὰ τοῦ ἀπαντοῦσε·

— Ἴσια στὸ φῶς θὰ σᾶς ὀδηγᾶω!

*

Πέρασανε δεκαπέντε εἰκοσι μέρες, χωρὶς νάλλαξει τίποτα στὴ ζωὴ τους· τὰ δειλινὰ μαζί, μαζί καὶ τὰ βράδια· πότε δῶ, πότε κεῖ, στὰ γραμμένα βουνὰ καὶ στὰ περίμοφ' ἀκρογιάλια, στὰ βράχια καὶ στὶς ἀμμουδιές. Κάπιο βράδι ἡ Ἀνούλα τοῦπε·

— Δὲ θὰ μοῦ κάμετε τὸ πορτραῖτό μου;

— Ἦθελα νά σᾶς τὸ προτείνω! τῆς ἀπάντησε γλυκά.

— Νά σοῦ πῶ, Ἀνούλα, τῆς φώναξε θυμωμένος τάχα ὁ Γιάννης, δῶ ἤρθαμε νά διασκεδάσουμε κι ὄχι νά δουλεύουμε!

— Μὴ σέ νοιάζει, Γιάννη, τοῦπε ὁ Παῦλος, διασκεδάση θάνα κι αὐτό. Αὐριο τὸ πρῶτ' λοιπόν, ἂ θέλετε, ἀρχίζουμε.

— Νάρθω σπῆτι σας;

— Ναίρ κατὰ τίς δέκα...

Πῆγε. Βρῆκε τὸν Παῦλο μέ τὴ γαλάζια μπουζα τῆς δουλιᾶς καὶ μέ τὴν παλέτα στὸ ζερβὶ χέρι νά στέκεται μπροστὰ στὸ καθαλιτό του καὶ νά κατὰγίνεται νάποτελιώσει μὴ εἰκόνα μικρὴ, ἕνα κομάτι θάλασσα ποὺ τὸ ἀσήμενον οἱ ἀχτίδες τοῦ φεγ-

γαριοῦ.

— Ὁμορφο πρᾶμα! εἶπε ἡ Ἀνούλα καὶ τὸ κοιτάζε ἀχόρταγα.

— Ναι. καλοῦτσικο, μοῦ ἀρέσει καὶ μένα! εἶπε ὁ Παῦλος.

— Μὰ κοιτάχτε! Τὸ φωτεινὸ αὐλάκι ποὺ πῆγαμε μέ τὴ βάρκα τὴ δευτέρη βραδιὰ τοῦ ἔρχο-
μου μας...

— Καὶ ποῦ εἶπατε τὰ ὁμορφα λόγια· αἴσια στὸ φῶς θὰ σᾶς ὀδηγᾶω...

— Μπα! Τὰ θυμάστε κείνα τὰ λόγια; εἶπε ἡ Ἀνούλα κοκκινίζοντας.

Ὁ Παῦλος δὲν ἀποκρίθηκε. Σέ λίγο ἡ Ἀνούλα τὸν ξαναρώτησε.

— Γιατὶ δὲ ζουγραφίσατε καὶ τὴ βαρκούλα μας;

— Εἶναι κι αὐτὴ...

— Μὰ ποῦ;

Καὶ καλοκοίταζε τὴ ζουγραφιά.

— Δὲν τὴ βλέπω.

— Εἶναι σ' ὅλη τὴν εἰκόνα, μὰ δὲ φαίνεται...

Ἡ Ἀνούλα σὰ νά μὴν κατὰλαβε.

— Τὴ βαφτίσατε τὴ ζουγραφία σας;

— Ναι, καὶ τῆς ἔδωσα κ' ἕνα ὄνομα παράξενο, τὴν εἶπα «Ἀγαπώντας».

κλαδιά, τὰ σπειρωτὰ καὶ τὰσημένια. Καὶ φέλουν — ὦ ματιῶν γλυκοξημέρωμα — καὶ φέλουν τὰ φυλλώματα τροπάρια τῆς κρυφῆς ξεχειλιστῆς ἀγάπης καὶ σύνωρα ἀνοίγονται τῆς μουσικῆς οἱ καταρραχτες καὶ περιζώνει τὴν ψυχὴ μου τῆς ἀρμονίας μιὰ πυκνὴ ὁμίχλη. Φέλουν τὰ φυλλώματα καὶ προβοδούν τοὺς ἤχους τοὺς τὸ φτεροκλάγγισμα τῶν φλώρων καὶ τῶν σπίνων, τῶν πελεκάνων τὰ χαϊδροφοργαλίσματα, καὶ μυριόφωνες λαλιές ἄλλων πουλιῶν, πού σὲ κάθε κλῶνο καὶ κλαρὶ ἔχουνε στήσει τὴ φωλιά τους, κι ἀνάλαφρα κ' ἐλαφροκοίμιστα, διπλοφτερουγισμένα, πόθους γλυκοκλώθουν, καὶ τιτιβίζουνε καὶ τραγουδοῦν καὶ λέν τῆς ἐρωτικῆς τὰ πάθη. Καὶ συνοδεύουν ταιριαστοὶ τὰ κελαδήματα, τάρωτικά ξεμολογήματα καὶ τὰ τραγούδια τῶν πουλιῶν, τὰ συνοδεύουν οἱ φλοῖσσοι τῶν κυμάτων καὶ τὸ κελλάρισμα τῶν γάργαρων νερῶν. Καὶ μέσα σὲ μιὰ τέτοια περικυκλωσιὰ — καὶ πάνου στὸ κάστρο τὸ παλιὸ τὸ Βενετζάνικο — μέσα στὴν πλημμυρισμένη ὁμορφιὰ κατάλαβα κάποιον ξεχωριστὸ ἀναγάλισμα. Εἶχασα καὶ πίκρες καὶ βάσανα σὰν νὰ πέρασα ἀπ' τῆς Ἀρνας τὸ λαγκάδι καὶ νῆπια τὸ νερὸ τοῦ ξεχασμοῦ καὶ τῆς λησμονησιᾶς καὶ εἶπα : μήπως εἶμαι στὸ νησί τῆς ἀγάπης πού τόσο μεγαλοφάνταστα ζωγραφίζει ὁ ποιητής ; Σήκωσα τότε ψηλά τὰ μάτια καὶ κοίταξα τὸν οὐρανὸ· μενεξεδένιος εἶταν πέρα γιὰ πέρα καὶ τὸ πανώριο οὐρανόχρωμα ἀπλώνονταν καθάριο, χωρὶς νὰ τὸ λερῶνῃ κανένα συννεφάκι. Ἐπειτα, ὦ τῆς καρδιᾶς μου βαλσαμόμυρο, γύρισα καὶ κοίταξα καὶ σέβανε κατάμυκα ντυμένη χιονόλευκα, μὲ γιασεμιά στὰ χέρια, γλυκοχαμογελοῦσα καὶ μὲ τὸ πρόσωπο κρυμμένο πίσω ἀπὸνα ἀριό-ἀριό μαγνάδι, σὲ σύγκρινε μὲ τὴν Ἰδέα κ' ἐφάνηκες ἀγνάντια μου καθόλα ἀπαράλλαχτη καθὼς τότε πού σὲ εἶδα σὲ κάποιον Ἀττικὸν λιμνῶνα, τότες ὅταν μίσσευες γιὰ κάποιες χῶρες ὑπερβόρειες καὶ βάρβαρες. Σὲ κοίταξα καὶ μὲ μάτιατες κ' ἐσύ, καλὴ μου, χαρωπὴ καὶ πρόσχαρη. Ἡ Κ' ἡ θωριά σου, πού τραγουδαγε τέμλιχτο τραγούδι, μ' ἐπνιγε — ὦ παρθένα — καὶ μὲ μέθαγε χωρισμοῦ ὑπέρχο μεθύσι. Ἐπειτα ἔρχισες νὰ μοῦ λὲς τῆς ψυχῆς σου λόγια καὶ — ὦ πλάνος σφανταγμὸς — ἀγοικοῦσα κάποια μουσικὴ μ' ἕνα βαθύ μοτίβο, ἀγοικοῦσα τὸν ἦχο τῶν γλυκῶν φιλιῶν, τῆς Λορελάυς τῆ ρωμνῆ, μιὰ συμφωνία κατεβασμένη ἀπ' τῶν συνήφων καὶ τῶν ἄστρον τοὺς παιᾶνες. Καὶ μέσα σὲ μιὰ τέτοια περικυκλωσιὰ — ὅπου γελάει γύρω μου ἡ ὁμορφιὰ κι

ὅπου κανεὶς στοχάζεται τοῦ ὑπερπέραν τῆ ζωῆ — κοντὰ σὲ σένα, κρίνε μου λευκότετε, τοὺς γλυκεροὺς σκοπούς σου καὶ τὰ λόγια σου γροικώντας, ζωοδότρα μου, θὰ ἤθελα κ' ἐγὼ νὰ τραγουδήσω τραγούδι, ὠριοτράγουδο, χιλιотраγουδισμένο, πού νὰ κρατεῖ παντοτεινὰ τὰ λαχταρίσματα, νὰ ζωντανεύῃ τὰν-τρίχιασμα καὶ νὰ μυσταγωγῇ στὰ πάθη τὰ ἀνήμερα.

Κι ὁ ἥλιος ἔγερνε πρὸς τὸ βασίλειμα. Τὸ στερέωμα πρὸς τὴν ἀνατολὴ εἶχε τελειωτικὰ ἀχνίσει, ἐνῶ πρὸς τὴ δύση φαινότανε πιά κάτι ἀνάρια συννεφάκια, λαμπρὰ καὶ χρυσά, ντυμένα μὲ φῶς. Εἶαφω κάποιος ὁρρανοκλῆσις τὸ σήμαντρο ἀντήχησε. Καλοῦσε τὸν πιστὸ σὲ προσευχὴ ἐσπερινὴ καὶ σύνωρα ἐσήμαινε τὸ τέλος μιᾶς ἡμέρας μᾶς

κ' ἕνα θαμπὸ ἀντλήρισμα
μέσ' στὴν ψυχὴ μου πέφτει
καὶ τὴν ψυχὴ μου νιώθω τὴν
σὰ μαγικὸν καθρέφτη,
Καὶ βλέπω σ' ἄργοβράδιασμα
τοῦ μακρυσμένου ἀπείρου
τοῦ νοῦ τὸ νυχτοπάλαιμα
καὶ τὸ χυμὸ τοῦ οὐνείρου.

Χάθηκες ἀπ' ἐμπρός μου. Ὡ σκοτεινιά μου ! Τοῦ σήμαντρο οἱ ἦχοι οἱ ἀπόμακροι μ' ἔφεραν πάλι στὸν κόσμον τὸν πραγματικόν. Ὡ πόσο εἶχα ἀλλοργάσει ἀπ' αὐτόν. Χάθηκες — ἀλλοὶ καὶ τρισαλλοὶ μου — τὸνεῖρο κ' ἐννοίωσα πὼς μακριὰ μου εἶσαι. Πέλαγα καὶ στεριές, ὄρη καὶ βουνά, μᾶς χωρίζαν, ὦ ἤλιε χρυσὴ τῆς καρδιᾶς μου, ψυχὴ τῆς ζωῆς μου. Μὰ μὲ τὴ φαντασίᾳ μου, τὴν οὐνειροπλέχτρα, ὥρες μακριές σ' ἔβλεπα σιμά μου καὶ σὺ παντοῦ μοῦ στάθηκαν κυβερνήτρα κι ὁδηγήτρα μου στοχαστικὴ ὅταν ἐγύριζα στὸ παραδεισίον τὸ νησί. Ὡ ! πὼς ἀπατᾷ ἡ ψυχικὴ μὲς ἡ διάθεσις !... Καὶ νοιώθοντας τὴν ἐρημιὰ μου λιγοψυχῶ, λιγύζομαι, παραστρατίζω κι ἀποκαμωμένος τελειωτικὰ πέφτω καταγίς. Κ' ἐνῶ τρέμει ὀλάρφανη ἡ ψυχὴ μου, ἡ θυμῆσὴ μου, Δάφνη, καὶ πάλι μ' ἀντρεῖσκει καὶ μὲ ρωτίζει, σκορπιώντας μέσα μου σὰ φάρος τὴς ἀχτίδες τῆς. Κι ἀμέσως γοργὸς γοργὸς κατεβαίνω ἀπ' τὸ κάστρο τὸ παλιὸ τὸ Βενετζάνικο, χωρὶς καθόλου νὰ ταραζοῦνε τὰ φυλλοκάρδια μου οἱ κουκουβάγιες, μὲ τὸ σύγκρυο μοιρολόγι τους, καὶ τᾶλλα νυχτοπούλια, μὲ τὸ θρῆνο τους. τὸν ἔρρυθμο καὶ τὸ στριχνό. Καὶ κατεβαίνοντας τὸ κάστρο φτάνω στοὺς βράχους τῆς ἀκρογιαλιᾶς. Κλαίγομαι ἐκεῖ μὲ τῆς θάλασσας τὰ κύματα καὶ καταλαβαίνω τώρα καλύτερα τοῦ Θύρη τὸ παράπονο καὶ θάθελα ἀπὸ

καρδιᾶς νῆχα τοῦ γλάρου τὰ φτερά, τὰ διάπλατα, γιὰ νὰ πετάξω σιμά σου, στὸ πλευρό σου, — ὦ μάγισσα καὶ πλάσμα ὑπερτέλειο πού μάγεψες τὸ εἶναι μου καὶ τώρα τὸ κατέχεις χτῆμα σου παντοτεινὸ καὶ παιγνιδάκι τῶν χειρῶν σου.

Θυμιατίζω, καθὼς βλέπεις, καλὴ μου, μὲ τῆς θύμησης τὰ νεκρολίθανα τοὺς κόσμους, πού πάντα ἀπ' τὴ στιγμή πού πάτησα τῶν Κορφῶν τὸ νησί, πλάττω μέσ' στὰ βαθειά μου τὰ οὐνείρατα — κόσμους ὠραίους, πού σένα ἔχουν κέντρο κι ἀφορμὴ. Καὶ πέρασα — χωρὶς νὰ τὸννοήσω — μιὰ νυχτιὰ ὀλόκληρη, γιὰ νὰ σοῦ γράψω τὰ γλυκόνειρα, τοὺς στοχασμούς μου καὶ τὴς ἀντιρεγγιᾶς τῆς πρώτης μου ἡμέρας, πού χάρηκα στὸ μαγεμένο τὸ νησί. Καὶ πέρασα ὀλόκληρη νύχτα γιὰ νὰ σοῦ γράψω τραγουδιστὸ στιχάκι τῆς ἀγάπης, πού οὐνειρόγραμμα τὸ βάφτισα. Καὶ τῷγραφᾳ τὸ σημερινὸ μου οὐνειρόγραμμα ἐνῶ ἀχνὸ καὶ λιγοψυχισμένο φῶς μοῦ χάριζε ἐνοῦ κεριοῦ ἡ φλόγα κ' ἐνῶ τραγουδαγε τοῦ τραπέζιου μου τὸ σαρὰκι τὸ χλιδερώτερο τραγούδι τοῦ μνημάτου. Καὶ γράφοντάς σου μὲ πνίγει, μὲ σπαράζει ὁ καημὸς. Πηγὲς ἀστεῖρευτες γενήκανε τὰ μάτια μου. Ὑγραίνουν τὸ πιττάκι μου τὰ δάκρυα καὶ σβέννουνται τὰ γράμματα.

Καὶ τώρα, ὦ γλυκοσυνοδείᾳ τοῦ νοῦ μου, κάνε τὰ μάτια τῆς ψυχῆς μου σέβανε πάντα νὰ θεωροῦνε. Ἀστραφτε πάντα γοργὴ ἐμπρός μου, ροδοστόλιστη, λιγνὴ καὶ μαντηλοῦσα, ἀστραφτε καθὼς τότε πού σὲ πρωταντίκρυσαν — θυμᾶσαι ; — στὴ σιγαλιὰ ἐνὸς τριανταφυλλένου δειλινοῦ.

Ὡ λάμπε, φῶς ἀράλαργο, μέσιν στῆς μοναξιάς μου τὸ σκοτάδι. Πλέχε μου θάμνη καὶ δράματα στὴς ὥρες τὴς μακριᾶς τῆς ζῦνιας ζήσης μου· κράτα μου τὴ λαχτάρᾳ μου ἀσάλευτη καὶ τέλεια, σπείρε μου πάλι καὶ τὸν ὕπνο μου μ' οὐνείρατα γλυκύτατα. Καὶ θρέφε με, ὦ χαιδεύμα, θρέφε με μὲ χρυσὴς ἀπαντοχῆς πὼς πάλι θὰ συντύχω σέβανε, ὦ ζωντανὸ μου οὐνεῖρο. Γιατὶ ἀνώφελη στοχάζομαι τὴ ζήση μου ὅταν δὲ βρίσκουμαι σιμά σου κι ὅταν δὲ μὲ ποτίζεις σὺ ἀπ' τῆς ζωῆς τὴς καθαρώτερες πηγῆς.

Κάμε λοιπὸν νὰ ἔλθω πρὸς ἐσέβανε...

Φέρε με πρὸς τὴ δύναμη πού κρυφολάτρεψα....

Φέρε με στὰ Ἡλύσια τὰ σιγανά....

— Ὡ ! Ἐλα τέλος πολυπόθητη στιγμή....

Γιατὶ, καλὴ, ὅταν σιμά σου θὰ μὲ κράζεις βάρ-

— Ἀγαπώντας ; ρώτησε ἀπορώντας ἡ Ἀννούλα καὶ τὸν κοίταξε κατάματα μὲ τἀμυγδαλωτὰ κι ὀλογάλανα μάτια τῆς. Μὰ δὲ βλέπω νὰ φανερώνεται πουθενὰ ἡ ἀγάπη !... Ἡ θάλασσα σὰ νὰ σαλεύει, οἱ ἀχτίδες τοῦ ρεγγαριοῦ σὰ νὰ παίζουν πάνω της... Ὁμορφὴ εἰκόνα, πολὺ ὁμορφὴ, μὰ ἡ ἀγάπη πού ;

— Ἡ ἀγάπη ; εἶπε σιγαλὰ ὁ Παῦλος. Μὰ ἡ ἀγάπη δίνει κίνηση στὸ νερὸ καὶ στὴς ἀχτίδες, ἡ ἀγάπη δίνει ζωὴ στὰ χρώματα... Δὲν τὸ εἶπες καὶ μοναχὴ σου ;

Τραβήχτηκε ἀπὸ τὴν εἰκόνα. Ἡ Ἀννούλα δὲν ξεκολλοῦσε τὰ μάτια ἀπὸ πάνω της. Ἐψαχνε, λὲς, νὰ βρεῖ σὲ ποῖα γωνιὰ καὶ σὲ ποῖα πινελιὰ βρισκεται κρυμμένη ἡ ἀγάπη.

— Ποῦ εἶπες ;

— Ὅπως ἀγαπᾶτε ! τοῦ ἀποκρίθηκε ἡ Ἀννούλα.

— Μὰ σταθῆτε πρώτα νὰ σὰς δείξω ἕνα σκίτσο· θέλω νὰ μοῦ πῆτε πὼς τὸ βρίσκετε...

Καὶ ξεσκέπασε μιὰ εἰκόνα κρεμασμένη στὸν τοῖχο καὶ σκεπασμένη μὲ τρανταφυλλὶ χαρτί.

— Ἡ εἰκόνα μου ! φώναξε ξαφνιασμένα ἡ Ἀννούλα. Καὶ μοῦ μοιάζει πολὺ, παραπολὺ, σὰ νὰ στε-

κόμωνα ἀντίκρου σὰς ὅταν τὴ ζωγραφίζατε...

— Δοκίμασα νὰ δῶ ἂν μπορῶ νὰ σὰς ζωγραφίσω δίχως νὰ σὰς βλέπω ! εἶπε ὁ Παῦλος ἀτάραχα.

— Καὶ πετύχατε

— Τὸ ἐλπίζω.

Πέρασε λίγη ὥρα δίχως νὰ μιλήσουν.

Ὡστε περιττὸ νὰ ποῦζα, ἀφοῦ μὲ ζωγραφίζατε καὶ δίχως νὰ μὲ βλέπετε... Εἶπε γελαστὰ ἡ Ἀννούλα.

— Βέβαια ! τῆς ἀποκρίθηκε γελαστὰ κι ὁ Παῦλος.

— Καὶ ξέρετε πὼς θὰ σὰς παρακαλοῦσα νὰ μὲ ζωγραφίσετε ; Νά, στὴν ἔκρη τοῦ μώλου — θυμᾶστε ; — πού στεκόμουναι κεῖνο τὸ βράδι ὅταν μπήκαμε στὴ βάρκα...

— Τόχα στὸ νοῦ μου ! Ὦναί κι αὐτὴ ἡ εἰκόνα μέσα στὴ σειρά, πού σκοπεύω νὰ κάμω, στὴ σειρά τοῦ ἀ' Ἀγαπώντας.

Ἡ Ἀννούλα σὲ λίγο ἔφυγε. Μπορεῖ νὰ μὴν κατάλαβε καὶ λέξη ἀπ' ὅλη τὴν κουδέντα τοῦ φίλου τῆς. Βέβαια πὼς δὲν κατάλαβε. Μὰ ὁ Παῦλος Κατραμᾶς ρήχτηκε μὲ λύσσα στὴ δουλιὰ. Κι ὅταν ὕστερ' ἀπὸ μῆνα, πού εἶχε φύγει πιά κ' ἡ Ἀννούλα, ἐπίασε νὰ γράψῃ τοῦ φίλου του Κώστα, τοῦ γράψε

ἀνάμεσα σ' ἄλλα, κι αὐτά.

«... εἶναι γιατί νιώθω μέσα μου τὴ θεία πνοή, τὴ δημιουργική. Θὰ καθίσω ἀκόμα δυὸ τρεῖς μῆνες ἐδῶ, στὴν ἀπόλυτη ἐρημιὰ μου, δουλεύοντας.. Κι ὅτα γυρίσω στὴν Ἀθήνα καὶ δεῖς ἀλλάκιρῃ τὴ σειρά τὰ σκίτσα τοῦ ἀ' Ἀγαπώντας, θὰ πιστέψεις καὶ σὺ πὼς στὸν Τεχνίτη χρειάζεται καὶ κάτι ἄλλο, ἐξὸν ἡ Τέχνη, χρειάζεται διηλ. καὶ ἡ κοσμοκινήτρα δύναμη, ἡ Ἀγάπη, γιὰ νὰ κινήσει καὶ νὰ ζωντανέψει τὴς ιδέες του, πού δίχως αὐτὴ θὰ μένανε γιὰ πάντα ὁμορφες μὰ κερφομένες στὴ γῆ σὰν τὰ μαρμαρωμένα βασιλόπουλα τοῦ παραμυθιοῦ. Τόπε κι ὁ Γκαῖτες πὼς ἡ δροσιὰ πρέπει νὰναβρῶζει ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν ψυχὴ σου. Τὸ ἴδιο μποροῦμε νὰ ποῦμε καὶ γιὰ τὴ ζωὴ· δὲ θὰ μπορέσεις νὰν τὴ δώσεις σ' ἔργο σου, ἂ δὲν τὴν ἔχεις πρώτα ὁ ἴδιος μέσα σου. Ἀλήθεια, ἂν περάσεις καμιά μέρα ἀπὸ τῆς κ. Σταθῆ καὶ δεῖς τὴν Ἀννούλα πὲς τῆς πὼς ἡ ζωγραφιὰ τῆς στὸ μῶλο μὲ τὸ ἄσπρο φόρεμα καὶ μὲ τὴν ἀσημιωμένη θάλασσα πέτυχε καὶ θὰν τῆς τὴ φέρω ὁ ἴδιος ὅτα γυρίσω στὴν Ἀθήνα... »

Ἀμπελάκι (Σαλαμίνας) Τρυγητὸς τοῦ 1906

Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

δο σου, πιστό σου δουλευτή και φίλο σου, θα νοιώσω μέσ' στῆς φαντασίας μου τὸ μεθύσι, τὸ ἀφάνταστο, μέσα στοῦ νοῦ μου τὸ ψηλόθωρο ὄργισμα, θὰ νοιώσω κ' ἐγώ, ὁ ταπεινός σου δουλευτής, ἐπὶ τὴν πλάση δλόκληρη σκλάβα τὴ σέρνω πίσω μου, δοῦλα μου ταπεινὴ κι ἀνήμερη—ὦ Δάφνη, δόξα μου, νεράϊδα τοῦ παραμυθιοῦ καὶ ρήγισσα τοῦ θρύλλου.

ΝΙΚΟΣ Α. ΒΕΗΣ

Η ΧΑΜΕΝΗ ΧΑΡΑ

Τοῦ κ. Α. Παπαδιαμάντη

— Θὰ φύγω καὶ θὰ πάω μακριά. Τώρα πού ἡ ἀπελπισία ἀπὸ παντοῦ μ' ἔχει κυκλώσει, θερμὴ αἰστανόμηναι νὰ γεννιέται ἐντός μου τῆς ζωῆς ἡ ἀγάπη. Νοιώθω τώρα πὼς ἡ σκέψη τὰ ἐξουσιάζει τὰ αἰσθήματά μου. Μ' αὐτὴ καὶ μόνῃ ὁδηγὸ θὰ φύγω καὶ θὰ πάω μακριά.

Στὸ μεγάλο δρόμο πού πᾶει κατὰ τὸ χωριὸ μονάχος μιλοῦσε ὁ Γιώργης τοῦ Χαλκιά.

Γύριζε ἀπὸ τὰ χωράφια τοῦ πατέρα του καὶ ἡ νύχτα τὸν εἶχε προφτάσει, μὰ τῶν ἄστρων ἡ ἀντιφειγιά, πού μύρια στὸν οὐρανὸ ἐλάμπανε, κ' ἡ μεγάλη σιγὴ πού ἐβασίλευε στὴ φύση, εἶχαν βυθίσει τὴν ψυχὴ του σ' ἔκσταση πού τὸν ἔκανε νὰ βραδύνῃ τὸ βῆμα του.

Νὰ ζῇ κανεὶς κοντὰ στὴ φύση, τὴν παρθένα γλυκὴς τῆς ἀγαπητικῆς, νὰ χαίρεται πρῶτος αὐτὸς τὸ ροδογέλιο τῆς αὐγῆς καὶ τοῦ ἡλίου τὴν ἀνατολὴ, νὰ μπορῇ τὸ βλέμμα του νὰγκαλιάζει στεριὲς καὶ πέλαγα καὶ μαγεμένο ἀπὸ τὸ ἡλιοδασίλεμμα ὥρες νὰ πλανιέται στὸν οὐρανὸ καὶ σὰν τὰ στοιχεῖα τὸν πόλεμο τῆς κηρύζουν θαμπωμένους ἀπὸ τὴ μεγαλοπρέπεια τοῦ μεγαλοφάνταστου ἀγῶνα νὰ ὑψώνῃ τὴν ψυχὴ του ζητώντας ἀγνωστο θεὸ καὶ στῆς νύχτας πάλι τὰ μυστήρια τοὺς πόθους του στᾶν πρὸς νὰ τοὺς ταξιδεύῃ. εἶναι βολετὸ τέτοια ζωὴ νὰ ζῇ κανεὶς καὶ νὰ μὴν αἰστανέται καμιά εὐχαρίστηση; ρωτοῦσε τὸν ἑαυτοῦ καὶ ὕστερα ἀπὸ μακρὰ σιωπὴ—'Αλοῖμονο, ἔλεγε, ὁ πῶς ἄθλιος ἄνθρωπος ἔχει ἓνα σωρὸ περιττὰ πράγματα.

*

Πολὺς καιρὸς δὲν εἶταν πού εἶχε τελειώσει τὸ σχολεῖο τοῦ χωριοῦ του καὶ μικρὸς μικρὸς ρίχτηκε στὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς. Ἡ μάνα του πέθανε, κι' αὐτὸς ὁ μεγαλύτερος ἀπὸ τὰ δέξερφια του βοηθοῦσε τὸν πατέρα του στὰ χτήματα. Μὰ ἡ σκέψη του ἀνέσυχζη ζητάγε δρόμο νὰ ξανοιχτῇ σ' ἄλλους ὁρίζοντες. Παραξενεύονταν πολλὰς φορές μὲ τὸν ἑαυτοῦ. Αὐτὸς δὲν ἐμοιάζε σὰν τὰ ἄλλα παιδιὰ. Τὸ μισογρημισμένο σπιτάκι στὴν ἄκρη τοῦ χωριοῦ, πού παντέρμη ἐξοῦσε ἡ γριά Λένη, δὲν περνοῦσε ἡμέρα νὰ μὴν τὸ ἐπισκεφτῇ. —'Ἦρθα, μανιὰ, θὰ μοῦ πῆς τὸ παραμῦθι; Πήγαινε τρεχάτος στὸ πηγάδι νὰ τῆς γεμίσει τὴ στάμνα νερὸ καὶ γυρνοῦσε νὰκούση τὸ παραμῦθι.—Δὲ φοβάσαι, μανιὰ, μονάχη ἐδῶ πέρα;—'Εγὼ παιδί μου τίποτα πιά δὲ φοβάμαι, μὲν ἐσὺ πού εἶσαι μικρὸ νὰ φυλάεσαι ἀπὸ κάθε πειρασμό.

Μιὰ μέρα πῆγε καὶ τὴ βρῆκε παρὰχωμένη κάτω ἀπὸ τὴ στέγη πού εἶχε γκρεμιστεῖ. —Στάληθαι, μανιὰ, ἐσὺ ἀπὸ τίποτα δὲ φοβάσαι, τῆς εἶπε, σὰν τὴ βρῆκε ζωντανή. Τώρα . . . πᾶει κι' αὐτὴ κι' ἀπόμεινε κι' αὐτὸς ὁλομόναχος. Γιατί δὲν ἐμοιάζε καὶ σὰν τὰ ἄλλα παιδιὰ πού καμιά σκοτούρα δὲν τὰ βάρυνε μὲν περνοῦσαν τὴ ζωὴ τους ἥσυχά

χωρὶς νὰ προαιστανόυνται τὸ μεγαλεῖο καὶ τὴ φρίκη τοῦ ἀγῶνα τῆς ζωῆς.

*

Στὸ σταυροδρόμι ὁ Κώστας ὁ Σπαθάρης, πού ἔρχονταν ἀπὸ τὸ χωριὸ τρεχάτος—εἶχε πᾶει νὰ φωνάξῃ τὸν γιατρὸ—ἀπάντησε τὸ Θύμιο τὸν ξάδερφό του πού τὸν ἐπερίμενε.—'Ε! μὴν τρέχεις τόσο. Πᾶει. Ὁ Θεὸς τὸ κάλεσε σιμά του. Ὁ γιὸς τοῦ Σπαθάρη παλιός του φίλος, πού τὸν εἶχαν πᾶει στὴν ἐξοχὴν γιατί εἶταν φτισικός, τοῦ ἄφισε γιὰ. Στάθηκε καὶ κοίταξε τὸν πατέρα πού χάνονταν στὸ σκοτάδι τῆς νύχτας, θυμήθηκε τίς τελευταῖες μέρες πού πήγαινε καὶ τοῦ ἔκανε συντροφιά ὅταν πιά ἔξερε κι' ὁ ἴδιος πὼς εἶταν μετρημένες—τὴ νύχταν τότες;—κι' ἀποθύμησε τὴν ὥρα κείνη νὰ κοίτουσαν πλάι στὴν πεθαμένη μάνα του.—Τίποτα δὲ μὲ γελᾷ. Εἰρὼ γιατί γεννήθηκα; σιγομιλοῦσε. . . . Μὰ θὰ πεθάνω κι' ὅπως πρέπει. Κι' ἂν ἡ μοῖρα μου δὲ θέλει νὰ ζήσω, ὅμως δὲ θὰ πάψω μαζὶ τῆς νὰ παλεύω. Κι' ἂν μὲ νικήσῃ δὲν ἔχω τίποτα νὰ χάσω. Γιατί τὴ ζωὴ μου γιὰ τίποτα δὲν τὴ λογαριάζω. Σὲ λίγο ἔφτασε στὸ σπιτί. 'Αχαρο καὶ σκοτεινὸ τὸ βρῆκε. Ὁ πατέρας του εἶχε ἀποκοιμηθεῖ καὶ τὰ δέξερφια του πού εἶχαν ἀρμέξει τὴν κατσίκα ροφούσαν τὸ γάλα τῆς. Πείσμως μὲ τὸν πατέρα του πού τὸν ἔφινε ἔτσι παντέρμη στῆς ζωῆς τὸν ἀγῶνα, τοῦ πόνεσε ἡ καρδιά πού δὲν μποροῦσε νὰ βοηθήσῃ, ὅπως τοῦ φαίνονταν πὼς ἔπρεπε, τὰ δέξερφια του. . . . κι' ἀποκοιμήθηκε. Πρῶτ' πρῶτ' σηκώθηκε μ' ἓνα σωρὸ ἀόριστες ἰδέες στὸ κεφάλι του. Κάποιο ὄνειρο εἶχε ἰδεῖ στὸν ὕπνο του κι' ἐδοκίμαζε νὰ τὸ θυμῇ. Ἡ φαντασία του ἐπλάθε ἱστορίες σὰν ἐκείνη τοῦ βασιλόπουλου, πού γύρισε στεριὲς καὶ πέλαγα, ἐρημιὲς καὶ πολιτεῖες καὶ περνώντας ὅλα τὰ ἐμπόδια πού τοῦ παρυσιαστήσαν στὸ δρόμο του πῆγε καὶ ἐλευτέρως τὰ δέξερφια του κ' ἔκανε σκλάβο τοῦ τῆ βασιλοπούλα πού τόσο κόσμο εἶχε ρημάξει καὶ γύρισε πάλι στὸ σπιτί τοῦ πατέρα του φέρνοντας πίσω του τὴ χαμένη χαρὰ, ὅπως τοῦλεγε ἡ γριά Λένη. 'Εφυγε ἀπὸ τὸ σπιτί, πέρασε ἀπὸ τὰ χτήματα κι' ἐβάδισε μεγάλο δρόμο χωρὶς νὰ σταθῇ πουθενά. 'Εφτασε σ' ἓνα μεταλλεῖο κοντὰ στὴ θάλασσα, πού ἓνα πελώριο βαπόρι φόρτωνε μαντέμι. . . .

*

Τὴν ἄλλη μέρα λάβανε σπιτί του αὐτὸ τὸ γράμμα. «Τὴν ὥρα πού θὰ διαβάζετε τὸ γράμμα τοῦτο θὰ ἔχω φύγει μὲ τὸ βαπόρι πού φορτῶνε μαντέμι. . . . Καλὰ μου ἀδέρφια, ἔχετε γιὰ. Καὶ σὺ πατέρα, ἐπερίμενε νὰ σοῦ φέρω πίσω τὴ χαμένη μας χαρὰ. 'Αλλιῶς ξέγραφέ με γιὰ πάντα. . . .»

Α. Ε.

Σὲ μιὰν ἐξιόλογη γαλλικὴ ἐφημερίδα τῆς Πέλης, στὴ «Stamboul» δημοσιεύτηκε ἓνα ἄρθρο, μὲ ὑπογραφὴ «ἓνας γάλλος» καὶ μὲ τίτλο «'Αχαριστοί!». Στὸ ἄρθρο αὐτό, χωρὶς νὰ ζητάσουμε ἂν εἶναι πρωτοδημοσιεφτό ἢ ὄχι, θὰ ἴδοῦμε πολλὰς σωστὲς παρατήρησεις γιὰ ὅσα τράβηξε ἡ Γαλλία ἀπὸ κείνους ἴσα ἴσα πού τίμησε, δόξα καὶ ἀνάδειξε πολλὰς φορές. Ὁ Γκόρκι π. χ., ἐνῶ τόσο καὶ τόσο καλὰ ἄκουσε ἀπὸ τοὺς γάλλους, τὴν ἔβρισε ἐλεεινὰ τὴ Γαλλία σ' ἓνα ἄρθρο τοῦ «'Η ὡραία Γαλλία» δημοσιεμένο σὲ γερμανικὴ ἐφημερίδα. Ὁ Mommsen, πού πουθενά καὶ ποτὲς του δὲν ἰπόλαψε τόσες τιμὲς, ὅσες στὴ Γαλλία τὸν καιρὸ τῆς 'Αρτοκρατορίας, μόλις ἀνοίξε ὁ πόλεμος μὲ τὴ Γερμανία, ξεφούρνισε τῆς Γαλλίας τίς πῖο πρόστυχες βρισιὲς τοῦ κόσμου. 'Αχαριστία βρωμερώτατη. Τὰ ἴδια ἔκαμε τῆς Γαλλίας καὶ ὁ ἡμερικανὸς ἱστορικός Bancroft, τὰ ἴδια καὶ ὁ σοφὸς βερολινέζος Wirthow, τὰ ἴδια καὶ ὁ Bjornson, πού βρίζε τὴ Γαλλία γιὰ τὴν ὑπόθεσιν, χωρὶς νὰ ξέρει τί λείει καὶ τί τοῦ γίνεται. 'Ενας Χάινε μονάχα τῆς ἀπομνήσκει γιὰ παρηγοριὰ τῆς φιλόξενης κ' ἐδγενικῆς Γαλλίας.

Η ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΑ

Βρισκόμαστε στὰ μεγαλοδόξατα τὰ χρόνια τῆς ἀρχαιότητος· ἄς ἀνεβούμε καὶ στὸν Ὀλυμπο τὸ ξακουστὸ βουνὸ καὶ πού κατοικοῦνε τῆς 'Ελλάδας οἱ μεγάλοι θεοί.

Μέσα σ' ἓνα ρουμάνι ἀπὸ πέφκους πού σκορπιέται μιὰ βωδιὰ μεθυστικὴ μαλώνουσε δυὸ θεοί, ὁ 'Απόλλωνας, ὁ τρανὸς προστάτης τῶν ποιητῶν, κι' ὁ 'Ερμῆς, ὁ παραστάτης τῶν ἐμπόρων· ἄς ἀφουγκραστοῦμε τί λένε οἱ ἀθάνατοι γιὰ νὰ μάθουμε ποιὰ ἡ αἰτία πού γι' αὐτὴ τόσο θυμωμένοι φαίνονται κι' οἱ δυο. Ὁ 'Ερμῆς εἶλεγε στὸ Μουσηγέτη πὼς ἡ 'Αθήνα εἶναι πρωτότυπη πόλη. Οἱ ἄνθρωποι τῆς ἀγαποῦνε τὴ μάθηση κ' οἱ γυναῖκες εἶναι φρόνιμες καὶ γνωστικές. Ποῦ νὰ παραδοθῶνε σὲ κανένα! ἡ 'Αθηνά νὰ φυλάξῃ! ἄς εἶναι μάλιστα καὶ θεός. Ὁ 'Απόλλωνας εἶταν ἐνάντιος. «Σῶπα, καημένη 'Ερμῆ, ἐσὺ δὲν ξέρεις ἀπ' αὐτὰ νὰ τραγουδήσῃς μονάχα μιὰ φορὰ κ' ὅλες οἱ ἀφρόπλαστες κοπέλλες θὰ πέσουνε στὴν ἀγκαλιὰ μου».

'Ἰσως ἀπὸ τὴ γλύκα τοῦ τραγουδιοῦ ὁ 'Ερμῆς ὅμως πεισματάρης θεός δὲν μποροῦσε νὰ τὸ παραδεχτῇ.

«Ὅλες οἱ γυναῖκες πέρτουνε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ πατέρα μας τοῦ Δία», ἀπάντησε ὁ προστάτης τῶν ἐμπόρων, «στὴ δική σου ὅμως ποτὲς, βάζω καὶ στοίχημα νὰ σοῦ δίνω ἓνα κοπάδι κάτασπρα πρόβατα ἅμα γυναῖκα στὴν 'Αθήνα σοῦ ἀνοίξῃ τὴν πόρτα καὶ σὺ ἅμα χάσης τὸ στοίχημα νὰ μοῦ δίνης τὴ φεγγαροπρόσωπη τὴ Λεσκονόη πού σὲ περετὰ κάτω στὴ Δῆλο καὶ πού τὴν ἀγάπησα τρελλά. Θὰ κατεβούμε στὴν 'Αθήνα καὶ θὰ σοῦ δείξω μιὰ γυναῖκα ὁμορφὴ γλυκεῖα σὰν τὰ κρίνα (1)—γυναῖκα μιανοῦ ψωμῆ· ἂν σ' ἀνοίξῃ τὴν πόρτα τοῦ μαγαζιοῦ χάνω τὸ στοίχημα, ἄλλοιῶτα ἡ Λεσκονόη δική μου». Ὁ 'Απόλλωνας γελώντας παραδέχτηκε τὴν πρότασιν.

Κατεβήκανε ἀντάμα στὴν 'Αθήνα μεταμορφωμένοι σὲ ἐμπόρους ἀπὸ τὴ Θῆβα. Εἶτανε μιὰ βραδιά ἀνοιχιάτικη μαγεφτικὴ.

«Τί ὡραία πόλη πούναι ἡ 'Αθήνα, δὲν εἶμαι ἄξιος νὰ περιγράψω τὴν ὁμορφίαν τῆς καὶ μακάριοι ὅσοι τὴν εἶδαν», λείει κάπου κι' ὁ Λύσιππος.

«Ὅποιος δὲ θέλει νὰ δῇ τὴν 'Αθήνα εἶναι παλαβός. 'Εκεῖνος πού δὲ φχαριστιέται ὅσα τὴ βλέπει εἶναι πῖο παλαβός ἀπὸ τὸν πρῶτο, ἀλλὰ κι' ἀπὸ τοὺς δυο περσότερο παλαβός εἶναι ἐκεῖνος πού τὴ βλέπει, φχαριστιέται καὶ φέβγει».

'Αντρες καὶ γυναῖκες ἀνεβαίνανε ἀπὸ τὸ Φαληρικὸ κάμπο πού περᾶσανε ὅλη τὴν ἡμέρα βόσκοντας τὰ πρόβατα κι' ὁ μεγάλος δρόμος ὁ φυτεμένος μὲ τίς ἐλιές ἀντήχασε ἀπὸ τίς ὁμιλίες τῶν ἀνδρῶν καὶ τὰ γλυκὰ τραγούδια τῶν γυναικῶν. Ὁ 'Απόλλωνας κ' ὁ 'Ερμῆς σταθήκανε ἀπ' ὄξω ἀπὸ τὸ γνωστὸ ψωμάδικο. «Κοίταξε μέσα, ποιητὴ» τοῦ λείει ὁ προστάτης τῶν ἐμπόρων. Ἄμα ἐρρίξε κάμπους ἀστραφτερές ματιὲς ὁ 'Απόλλωνας πῆγε νὰ τὰ χάσῃ ἂν καὶ θεός· πρώτη φορὰ ἔβλεπε τέτια ὁμορφιά· τί ἐξαίσιο πλάσμα, τί μάτια ἀμυγδαλωτά, τί χρυσὰ μαλλιά, τί κορμοστασιά! σ' αὐτὴ θέλω κ' ὄχι ἄλλῃ. Τὸ ψωμάδικο εἶχε ἓνα παραθύρι καγκελωμένο. 'Εκεῖ κοντὰ καθισμένη ἡ ὁμορφὴ Μυρσινὰ ἔγραφε στὴν πλάκα τί τῆς χρωστοῦσανε μερικοὶ 'Αθηναῖοι ἀπὸ τὸ πόλημα τοῦ ψωμοῦ. Ὁ 'Απόλλωνας τὴν παρατηροῦσε ἀπὸ τὸ δρόμο, στεκοῦντανε κοντὰ στὴ μαρμαρένια βρύση, στὴ βρύση πού σκορπίζει δλημερνὲς τὸ καθαρό καὶ κρυσταλλένιο νερό.

1) Γλυκεῖα σὰν τὰ κρίνα· ἔκφραση πού τὴ λένε πολλοὶ συγγραφτεῖς δημοτικιστῆς—πανέμορφη.